1.5.1.4.5 Asumismenot kohtuullistetaan määräajan jälkeen

Asumismenot kohtuullistetaan vastaamaan Kelan asumisnormia, jos hakija esimerkiksi

- ilmoittaa, että hän ei aio etsiä edullisempaa asuntoa tai muuttaa asunnosta
- kieltäytyy vastaanottamasta hänelle tarjotun edullisemman asunnon
- ei toimita selvitystä aktiivisesta edullisemman asunnon etsimisestä

Jos hakija toimittaa oman selvityksen, jonka mukaan kunnassa ei ole tarjolla hänen tarpeitaan vastaavaa kohtuuhintaista asuntoa, tarkistetaan kunnan asuntotilanne vuokra-asuntoja tarjoavista palveluista ja tarvittaessa kunnan vuokrataloyhtiöstä tai sosiaalitoimesta. Jos kunnassa on tarjolla edullisempia asuntoja, kohtuullistetaan asumismenot.

Kohtuullistamistilanteissa voi olla tarpeen olla yhteydessä kuntaan asiakkaan sosiaalihuollon tarpeesta.
Asumismenojen kohtuullistaminen voidaan tehdä määräajan jälkeen, vaikka välissä olisi katkos perustoimeentulotukiasiakkuudessa, jos asiakkaan elämäntilanne ei ole muuttunut.
Esimerkki
Jenniä on kehotettu joulukuun päätöksessä etsimään edullisempaa asuntoa ja hänelle on annettu määräaika maaliskuun loppuun. Jenni ei ole hakenut toimeentulotukea ajalla 1.131.3. Jenni hakee toimeentulotukea huhtikuulle. Hän ei ole muuttanut halvempaan asuntoon, eikä esittänyt selvityksiä edullisemman asunnon etsimisestä. Jenni ei toimita Kelaan pyydettyjä selvityksiä. Jennin asumismenot voidaan kohtuullistaa 1.4. alkaen.

Asumismenojen kohtuullistaminen määräajan jälkeen, kun asiakkaalla on erilliset lämmityskustannukset tai hakija asuu omakotitalossa

Jos yksin vuokra tai vastike ylittää asumisnormin, muita asumisnormiin sisältyviä kustannuksia ei voida huomio	ida
menona. Asumismenot voidaan huomioida ainoastaan asumisnormiin asti.	

Esimerkki

Riston vuokra omakotitalossa on 500 euroa. Lisäksi hän maksaa erikseen sähkölämmityksestä noin 150 euroa/kk ja jätemaksun 20 euroa/kk. Risto asuu yksin ja paikkakunnan yhden hengen asumisnormi on 440 euroa. Ristolla ei ole perusteita korkeammille asumismenoille ja hän on kieltäytynyt muuttamasta edullisempaan asuntoon. Ristolle voidaan määräajan jälkeen huomioida vuokrasta 440 euroa/kk. Muita omakotitalon menoja ei voida huomioida ja lämmitysmenoista voidaan huomioida vain taloussähkön kohtuullinen määrä 45 euroa/kk.
Jos vuokra tai vastike jää alle asumisnormin, huomioidaan vuokra tai vastike kokonaisuudessaan. Muita asumisnormiin kuuluvia asumiskustannuksia voidaan huomioida asumisnormiin saakka. Asumisnormin ylittäviä menoja ei huomioida.
Esimerkki
Kaija ja Matias asuvat vuokralla omakotitalossa. Talossa on öljylämmitys ja vuokra on 500 euroa. Paikkakunnan Kelan 2 hengen asumisnormi on 583 euroa. Kaija ja Matias ovat ilmoittaneet, että heillä kuluu vuodessa öljyä 3000 litraa. Öljy maksaa noin 1000 euroa/1000 litraa. Näin ollen öljyn kuukausittaiset kustannukset ovat noin 250 euroa/kk. Kaijalle ja Matiakselle annettiin kehotus etsiä edullisempaa asuntoa, koska kuukausittaiset menot ylittävät asumisnormin noin 170 euroa kuukaudessa. Kaijalla ja Matiaksella ei ole perusteita korkeammille asumismenoille ja he eivät ole etsineet edullisempaa asuntoa. Kohtuullistamisen jälkeen voidaan huomioida vuokra 500 euroa/kk ja muita asumismenoja 83 euroa/kk.